

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΣΤ'.

Εἰς τὰ προηγούμενα μαθήματα (περὶ τοῦ τόπου τοῦ Ἄβελ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῆς δι' ἀπάτης ἐλλογίας τοῦ Ἰακώβ ὑπὸ τοῦ πατρὸς του) εἶδμεν, ὅτι ὅσα ἀναγέροι ἢ Π. Διαθήκη—καὶ εἰς ἐκεῖνα ἀκόμη, εἰς ὅτι τὸ γράμμα των παρουστάζει τι τὸ ἀντιπαιδαγωγικὸν καὶ ἀκατάλληλον διὰ μικροῦς μαθητάς, ὑπάρχει καὶ ἐγκρύπτεται τὸ ὠφέλιμον καὶ χρήσιμον, τὸ ἠθικὸν καὶ παιδαγωγικὸν διδάγμα, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀνεύρη καὶ ἐξαγάγη ἀπὸ τὴν κρύπτῃν του, τὰ βῆθη τοῦ ἱεροῦ κειμένου, σόδαρός τις καὶ εὐσεβῆς μελετητῆς τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Ἐν τοῖς ἐξῆς θὰ ἴδωμεν ὅτι καὶ εἰς τὰ ὡς **πάρεργα ἢ ἐπουσιῶδη ἢ καὶ ὡς παιδαριῶδη** ἐμφανιζόμενα ἢ ἐκλαιμβνόμενα χωρία τῆς Π. Διαθήκης ἐνυπάρχει καὶ ἐγκρύπτεται ἄφθοτος πνευματικῆς πλοῦτος, ἄπειρα ἠθικὰ διδάγματα, σπουδαίωτα κοινωνικὰ ὑποθήκαι, συμβολαὶ ἀπὸ πάσης ἐπόψεως χρήσιμοι, διότι:

Ἡ Π. Διαθήκη εἶνε βιβλίον καὶ σχολεῖον ἅμα κατὰλληλότατον καὶ διὰ τὰ δύο φύλα, δι' ἀπάσας τὰς ἡλικίας—καὶ δι' αὐτὰ τὰ νήπια: **ὁ νόμος Κυρίου σοφίζει νήπια** (ψαλμ. 18,8) δι' ὅλας τὰς πνευματικὰς ἀντιλήψεις καὶ δυνάμεις, δι' ὅλας τὰς διανοητικότητας.

Εἶνε φαρμακαποθήκη περιέχουσα, δωρεὰν ὅμως παρέχουσα καὶ πωλοῦσα, ὅλας εἶδη τῶν φαρμάκων, διὰ τῶν ὁποίων θεραπεύεται ριζικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς πᾶσα πνευματικὴ, ψυχικὴ ἀλλὰ καὶ σωματικὴ ἀσθένεια, ὁποιασδήποτε νοσηρότητος καὶ δεύτητος καὶ ἂν εἶναι.

Εἶνε ἰατρὸς μὲ μεγάλην πείραν καὶ δοκιμασμένην ἰκανότητα, δυνάμενος **νὰ διαγνώσῃ**, καὶ ἀκριβέστερον, δυνάμενος **νὰ κάμῃ** τὸν ἀσθεῆν ἢ **διαγνώσῃ** καὶ ἴδῃ μόνος του ἄλλον τὸ βάθος καὶ πλάτος τῆς ἀσθενείας του. Μόνος αὐτὸς κατέχει τὸ φάρμακον τοῦτο.

* * *

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν, ὅτι ὑπάρχουσι βεβαίως βαθεὰ καὶ δυσνόητά τινα μέρη ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ, ἀλλὰ τοιαῦτα, **«ἐν οἷς οἱ μὲν λέοντες πνίγονται, οἱ δὲ ἄμνοι νήχονται»**,—ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὴν εὐστοχὸν ἐκφρασιν τοῦ ἱεροῦ Ἀδουστίνου, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος ἐπαρκῶς δικαιολογεῖ, διατὶ οἱ μὲν σοφοὶ καὶ πολυμαθεῖς πνίγονται ἀνοίγοντες καὶ ἀναγινώσκοντες τὴν ἁγίαν Γραφήν, τὰ δὲ τέκνα τοῦ Θεοῦ, **τὰ ἄρνια**, οὐ μόνον δὲν πνίγονται ἀλλὰ κολυμβῶσι, **τερπόμενα μέσα εἰς τὰ νερά τῆς**, καθὼς αἱ κολυμβῶσαι πάπαι. **Καὶ!** πνίγονται μέσα εἰς τὰ βῆθη τῆς Γραφῆς οἱ σοφοί, διότι εἰσορμῶσι, τὴν πλησιάζουν μὲ ἀσθάδειν καὶ ἀλαζονείαν, **ἵνα κρίνουν καὶ ἐπικρίνουν αὐτήν** διότι τὴν ἀνοίγουν **προκατελιημμένοι**.—ἀλλοίμονον εἰς τὸν μελετητὴν, ὅστις ἀνοίγει ἐν βιβλίον **σοβαρὸν καὶ ἀρχαιότατον** προκατελιημμένος. Ὁμοιάζει τὸν Δικαστὴν ἢ ἀνακριτὴν ἐκείνον, ὅστις ἐπιλαμβάνεται μίᾳς ὑποθέσεως μὲ προκατάληψιν. Κολυμβῶσι δὲ **καὶ παί-**

ζουσι μέσα εἰς τὰ νερά τῆς αἱ ταπεινοί, οἱ συνετοί, διότι εἰσέρχονται μὲ προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν διότι πρὶν εἰσέλθουν—πρὶν πέσουν νὰ κολυμβήσουν—κάμνουν τὸν σταυρὸν των.

* * *

Ἄλλὰ καὶ τίς ἢ ἀνάγκη τάχα **«νὰ ἀναγόμεθα εὐθύς εἰς τὸ πέλαγος;»** εἰς τὰ βῆθη τῆς Γραφῆς; **νὰ ἐπιμένομεν εἰς τὴν λύσιν τῶν δυσκόλων καὶ δυσνοήτων, ἀφοῦ ἡ σύνεσις ἐπιβάλλει μετὰ προσοχῆς νὰ βαδίζωμεν, ἀφοῦ «δυνάμεθα βῆθηδὸν νὰ προχωρῶμεν»;** Δὲν βλέπομεν πῶς πλησιάζουν εἰς τοὺς λιμένας τὰ εἰσπλέοντα πλοῖα καὶ μάλιστα, ὅταν δὲν γνωρίζουν **καλὰ τὸ νερά;** Δὲν ἀκούομεν ὅτι καὶ πλοίαρχοι πεπειραμένοι, **θαλασσοῦλοιοι, ζητοῦν πλοηγούς, προκειμένου νὰ εἰσπλεύσουν εἰς μεγάλους λιμένας;**

Ἄν ὁ ἔμπειρος καὶ πολύπειρος ναυτικός, ὁ ἄνθρωπε,—οἷοσδήποτε καὶ ἂν εἶσαι, κατασεύγη καὶ ζήτητὴν σύμβολον ἢ μᾶλλον ὁδηγόν του ὅπως εἰσπλεύσῃ εἰς ἕνα λιμένα,—ὁ ὅποιος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶνε γνωστός καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ ἐλλειμνισμένα πλοῖα τοῦ δεικνύοντος ἐμμέσως τι μέρος **νὰ ζήτησῃ—Σὺ, ὅστις οὐδὲ τὰ Κεφάλαια τῆς Γραφῆς γνωρίζεις, οὐδὲ τὰς θέσεις τῶν διαφόρων μερῶν αὐτῆς, τολμᾷς «ἀνίπτους χερσίν»** ὁπως εἶπειν, ἄνευ προετοιμασίας, χωρὶς βοηθῶν **νὰ εἰσχωρήσῃς ἀμέσως εἰς τὰ βῆθη αὐτῆς** διὰ **νὰ ἐλλειμνισθῆς, διὰ νὰ ἀράξῃς καὶ εὖρης τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς σου;**

Πλέε, ὦ ἄνθρωπε, πλέε καὶ κολύμβα· ἀλλὰ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς κολυμβητικῆς τέχνης· **κατ' ἀρχὰς παρὰ τὰς ὄχθας τῆς διδασκαλίας τῆς Κατηχήσεως;** εἶπειτα **παρὰ τῇ ἀδαθῇ ὕδατι, ἀπομνημονεύων τὰς ἱερὰς ἱστορίας, τὰ ἠθικὰ ρητὰ καὶ τὰ ὅμοια, ὅσα δὲν υπερβαίνουν τὴν ἀντίληψίν σου καὶ ἀκολούθως, ἔχων συμπλωτῆρα καὶ συγκολυμβητὴν πρῶτον τὴν προσευχὴν καὶ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ καὶ ἔπειτα ἄνθρωπον ἐντριβῆ, γνώστην τῆς ἁγίας Γραφῆς ἀλλὰ καὶ εὐσεβῆ, προχωρεῖ εἰς τὸ βάθος.**

Ἄρχιμ. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἡ θρησκεία εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν πρόοδον τοῦ κόσμου. Τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐξυψώνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῆα, καὶ τὸν κάμνει **νὰ ἀτενίσῃ** πρὸς ὀψηλοτέρας σφαίρας. Ἐξ ὅλων τῶν ἐπὶ γῆς ζῴωντων ὄντων μόνον ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὸ προνόμιον **νὰ βλέπῃ** πρὸς τὰ ἄνω. Ἡ θρησκεία κατήργησε τὴν δουλείαν καὶ τὴν βρεφοκτονίαν. Τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα εἶναι ἢ πηγὴ πάσης ἀνθρωπιστικῆς ἐργασίας, ἀνοίγει τοὺς οφθαλμούς, αἶρει τὸ πνεῦμα ὑπὲρ τὴν γῆν, μεταβάλλει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ φίλαυτον εἰς κοινωνικὸν ὄν ἐπικοινωνοῦν διὰ τῆς συμπαιθείας μετὰ τῆς παγκοσμίου ζωῆς καὶ σχέψεως. Εἶναι ἀξίος οἴκτου ὁ ἄνθρωπος ὁ ἔχων κέντρον τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας τὸ ἐγώ του καὶ δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ σχέψις ἐδόθη ἵνα μελετῶμεν καὶ κατὰ τὸ ἐνὸν ἐξερευνώμεν τὸ ἄπειρον μεθ' οὐ μόνον ἢ θρησκεία δύναται **νὰ μᾶς φέρῃ εἰς ἐπικοινωνίαν καὶ πνευματικὴν συναδελφότητα.**